De opvoeding onzer kinderen

In deze rubriek zullen onze lezeressen en lezers op geregelde tijden een en ander vinden met betrekking tot het zoo belangrijke vraagstuk van de opvoeding.

EEN BEETJE TACT.

Een jongen was bijzonder leuk, en ook bijzonder bang voor waschwater. Dat hij leuk was, kon iedereen hooren, die met hem in aanraking kwam, maar iedereen zou zich wel wachten, werkelijk met hem in aanraking te komen, daarvoor was hij veel te vuil en dat hij dat was, kon iedereen zien.

Omdat hij zoo leuk was, vergaf Stefanie, die de zevende klasse had, hem zijn chronische ongewasschenheid. De jongen was meermalen naar de kraantjes en naar huis gestuurd en een der onderwijzers had hem al een paar keeren met den harden nagelschuier geboend, maar hij was er niet zindelijker op geworden.

Stefanie had zich voorgenomen, het eens op een andere manier te probeeren. Ze zei, dat alle jongens op de beurt het bord mochten schoonmaken. Toen eindelijk de beurt aan den held van het verhaal kwam, wou hij de spons nemen, maar Stefanie zei vriendelijk: „Doe het maar niet, Gerrit, anders worden je handen nog nat en de spons zou er vuil van kunnen worden. Ditmaal zal ik het zelf wel doen, morgen mag jij het misschien wel."

Maar den volgenden dag was hij even ongewasschen als voorheen. Stefanie maakte dus het bord weer zelf schoon, en de jongen bleef toekijken. Hij wou op de juffrouw wachten, om tegelijk met haar weg te gaan.

„Zie je wel, Arie, dat bord is heelemaal niet bang voor water, weet je hoe dat komt? Dat komt, omdat het toch al zwart is." — Arie lachte zuurzoet, en wilde er liefst zoo gauw mogelijk overheen spreken. Maar het eenige wat hem inviel was, te zeggen: „Juffrouw, ik heb thuis ook zoo'n aardigen hond." Nu was er niet over een hond gesproken en dat *ook* was dus niet op zijn plaats, maar Stefanie nam er geen nota van en zei: „Zoo, dat is aardig, en wat voor hond is het, een leuk hondje?" „Ja, juffrouw," zei Arie blij, „het is een poedel, een zwarte poedel met allemaal krulletjes."

„En zien jullui, jij en die hond, mekaar voor negers aan?" vroeg ze.

Hij keek haar even verwonderd aan, begreep opeens de vergelijking: een zwarte hond met krulletjes . .ai! hijzelf dus ook een neger. Hij begon zich niet op zijn gemak te gevoelen, en wilde het gesprek op een ander onderwerp brengen. „Hij kent zooveel kunstjes," zei hij: „over mijn arm springen, op de achterpooten zitten en als ik hem dan een stukje brood op den neus leg..."

„Weet je wat je eens doen moet?" vroeg Stefanie fluisterend, dicht bij zijn oor, „je moet dien hond eens aan het schrikken maken."

„Ja, juffrouw," zei Arie, „— maar hoe moet ik dat doen?"

„Dan moet je op een morgen eens heel vroeg opstaan en dan moet je je heelemaal, blank waschen, heelemaal, en dan schrikt die hond natuurlijk, want die kent je niet terug."

Arie scheen dat denkbeeld vermakelijk te vinden, hij lachte luid.

Dien middag kwam Arie zindelijk gewasschen op school, alle andere middelen hadden gefaald, maar de raad van Stefanie had geholpen, de jongen had begrepen, hoe vuil hij er wel uit moest zien.

Het komt er niet op aan, veel te zeggen, maar om hetgeen men zeggen wil, goed, dat is doeltreffend te zeggen: men moet als het kan een beetje tact gebruiken.

In sommige gevallen is het 't beste, kort en krachtig, recht op den man af zeggen wat er te zeggen is, in andere gevallen kan een kleine omweg, een beetje tact, nuttig werken. Als men tegen een jongen, die zich gauw laat ontmoedigen kortaf zegt: „Die som is fout," dan kan het zijn, dat de energie hem opeens in den steek laat, zoodat hij te lusteloos is om door te werken, maar als men zegt: „Die som is bijna goed" dan gaat de jongen opgewekt aan 't zoeken van de fout.

Wat tactiek is in de krijgskunde — het zoo voordeelig mogelijk opstellen van de troepen — is tact in opvoeding en in 't dagelijksch leven: het zoo effectvol mogelijk groepeeren van de woorden. Wat hetzelfde schijnt, is niet altijd hetzelfde: een halve leege flesch is evenveel als een halfvolle, maar als ik zeg: halfvol, dan krijgt men het idee van meer.

Een woord kan veel doen en allen, die met groote menschenmassa's hadden om te gaan of die beheerschen moesten, maakten gebruik van tact, of, wil men, gevatheid, als het er om ging, iets te bereiken.

Toen Julius Caesar met zijn legioenen naar Afrika was getrokken, om er land te veroveren, had hij het ongeluk, dadelijk na de landing te struikelen. Nu was vallen in het begin van een onderneming bij de Romeinen een kwaad voorteeken. Caesar greep dadelijk met zijn handen in de aarde, zeggende: „Teneo te, Africa", „Hier heb ik je, Afrika." Hij deed alsof hij op den grond was gaan liggen, om het land met zijn handen te nemen en dat had opwekkenden invloed op zijn soldaten.

Niet iedere aanvoerder zou zoo vindingrijk geweest zijn als Caesar. Voor het gebruiken van tact is scherpzinnigheid, vindingrijkheid en tegenwoordigheid van geest noodig en daar niet iedereen dergelijke gaven heeft, kan iedereen niet tactvol optreden, en tact kan dus niet worden aangeleerd, maar wat wel aangeleerd kan worden, is het gebruik van de meerdere mate van scherpzinnigheid en vindingrijkheid, die we allen hebben. Voor het goede gebruik daarvan op het goede oogenblik is een beetje nadenken, een beetje zelfbeheersching voor wie gewoon is te vlug te handelen noodig. Wie verzuimt, na te denken, zal het eerste het beste middel aangrijpen, dat veelal niet het beste, maar het slechtste middel blijkt.

Bij de opvoeding is, vooral waar het lastige of abnormale kinderen geldt, noodig tact te gebruiken, omdat men bij hen met ruw geweld of met kort en krachtig optreden niet zelden uitbarstingen doet ontstaan.

Het zou onjuist zijn te meenen, dat tact altijd bestaat in iets doen of iets zeggen: integendeel, het is in vele gevallen nuttig, juist niets te doen of te zeggen, men moet eens iets over zijn kant laten gaan, niet op alle slakjes zout leggen. Vader Cats wist het wel, toen hij zei, dat stilzwijgen een kwaad is, dat erger bijt dan spreken.

Zoo kan het tactvol zijn, een kind, dat zich ernstig misdragen heeft, straffeloos te laten, en dat vrij uitgaan zonder straf is dan erger straf voor den jongen, dan een groote vracht strafwerk.

Hooren, zien en zwijgen is wel eens goed. Wie het niet kan, loopt gevaar herhaaldelijk onbesuisd op de treden. — Het tegengestelde ervan is: met tact optreden en wie meent of weet, geen tact te bezitten, kan er een klein of groot beetje van krijgen, daarvoor is zelfbeheersching noodig en nadenken, of liever: vooruit denken.

Frits van Raalte.

WARM WATER VAN GEMEENTEWEGE.

In Alkmaar worden de inwoners van gemeentewege tegen een billijken prijs (10 Liter à 2½ cent) van warm water voorzien. Zooals op onze foto is te zien, wordt het per wagen door de stad rondgebracht.

KARAKTERISTIEKE RANTSOENEERING.

In verband met de rantsoeneering van gas is op de scholen in den Haag het huiswerk verminderd en mag er voor sommige uren geen huiswerk worden opgegeven. Een der leerlingen heeft, door dit besluit geïnspireerd, bovenstaande kaart ontworpen. Ze wordt voor 10 cent verkocht, terwijl de opbrengst is bestemd voor een liefdadig doel. Onze lezers zullen zich zeker voor dit staaltje van „rantsoeneering" interesseeren.

Zeer Belangrijk.

De redactie van „Panorama" heeft een nieuwen wedstrijd in voorbereiding. In een der eerstvolgende nummers zullen de voorwaarden enz. worden opgenomen. Een ieder zorge dus, zich vanaf heden het geregeld bezit van ons weekblad te verzekeren. Daar onze nummers aan de kiosken vaak zijn uitverkocht en de koopers dus daar nogal eens moeten worden teleurgesteld, kan men niet beter doen dan zich als abonné opgeven.

VOOR DE HUISVROUW

De schaarschte aan koffie.

Nu de koffie zoo schaarsch geworden is, en we ook daarvan een — wèl karig — rantsoen ontvangen, is het of we nòg meer dan anders verlangen naar een kop van dezen, in zoo hooge mate den geest verkwikkenden drank. Edoch, een oud spreekwoord zegt: „Waar niet is, verliest de Keizer zijn recht". Daartegen valt niets in te brengen, en dus zou het bij een ijdel verlangen blijven, indien „Panorama" zijn lezeressen — en ook zijn lezers, want ook die „zitten" erg met de koffie-rantsoeneering — niet uit den brand hielp, zooals men dit noemt, en hun hieronder een recept verschafte, volgens welk zij van 1 ons koffie ongeveer 48 koppen van deze smakelijke verkwikking kunnen schenken.

En dit wel zonder dat de beroemde kruik van Elia er bij te pas komt. Men gelieve er echter op te letten, dat men zich stipt aan het voorgeschrevene dient te houden, wil het niet mislukken. Doch het is heel eenvoudig. Let maar op:

Men heeft noodig: 1 ons gemalen koffie en ½ pond lichten basterdsuiker. Men zet het ½ pond lichten basterdsuiker droog op het vuur en laat het branden tot het heel donker is. Is het voldoende donker, dan doet men er een ons gemalen droge koffie door. Onder steeds roeren laat men dit op het vuur zwart branden. Wanneer het bijna zwart gebrand is, roert men er langzaam 1½ liter kokend water door, zoodat het een dikke brei wordt.

Dit laat men 3 minuten doorkoken, waarna men het tweemaal zeeft en in flesschen doet. Van dit extract nu is een eetlepel — of naar verkiezing iets meer — voldoende om een kop goede koffie te bereiden, wanneer men het bijschenkt met kokend water. Schenkt men er in plaats van water, melk op, dan is de koffie èn smakelijker èn meer gebonden. Suiker natuurlijk bijvoegen naar believen.

Van het op de zeef achtergebleven koffiedik kan men voor direct gebruik nog goede koffie schenken, door het dik te filtreeren met ongeveer ½ liter kokend water. Niet meer, anders wordt het te slap.

Per resto: Smakelijk drinken.

Een volgenden keer weer eens iets over de bereiding van jam uit wortelen, suiker en citroenen, of uit appelen, suiker en citroenen. Deze jam is èn zeer smakelijk èn zeer goedkoop, en dus met het oog op de hooge prijzen van boter en jam.... „actueel".

LUUS.